

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 04 października 2011 r.

**Zarząd
Cefarm Białystok S.A.
ul. Kleeberga 34
15-691 Białystok**

P/11/046
KGP-4101-04-04/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Cefarm Białystok S.A.³ kontrolę wykonania zobowiązań wynikających z umowy sprzedaży akcji⁴ tej Spółki zawartej w dniu 23 lipca 2009 r. pomiędzy Skarbem Państwa, a Farmacol S.A.⁵ w ramach *procesu prywatyzacji w sektorze farmaceutycznym*. Kontrolą objęto okres od zawarcia umowy do końca I półrocza 2011 r.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Zarządowi niniejsze *Wystąpienie*.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działania podejmowane przez Spółkę w ramach wykonania zobowiązań wynikających z umowy prywatyzacyjnej. Wykonane zostały wszystkie zobowiązania dotyczące tzw. gwarancji pracowniczych, zachowania kapitału oraz własności akcji spółki i kontynuowania

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej – Spółka.

⁴ Dalej – umowa prywatyzacyjna.

⁵ Dalej – inwestor.

jej działalności po prywatyzacji, określenia przeznaczenia zysku oraz obowiązków sprawozdawczych. Nieprawidłowości polegały na niepełnym wykonaniu zobowiązań inwestycyjnych, w tym zobowiązania dotyczącego wykupu lokali aptecznych, co skutkowało zapłatą przez inwestora kary umownej w kwocie ok. 4,6 mln zł⁶ za 2009 r. oraz naliczeniem kolejnej kwoty kary w wysokości 0,5 mln zł za 2010 r. Łącznie, w kontrolowanym okresie, Spółka zrealizowała inwestycje zaliczone do inwestycji gwarantowanych w kwocie 3 833 tys. zł, wobec kwoty 8 265 tys. zł wynikającej z umowy prywatyzacyjnej.

2. Inwestor zobowiązał się w umowie prywatyzacyjnej, że w okresie od „Dnia Zamknięcia”⁷ (tj. od 5 października 2009 r.) do dnia 31 grudnia 2012 r., Spółka dokona gwarantowanych inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje rozwojowe w łącznej kwocie 17 727 tys. zł⁸. Wartość gwarantowanych inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne dokonanych w Spółce do dnia 31 grudnia 2012 r. ma wynieść 11 665 tys. zł, a wartość inwestycji rozwojowych 6 062 tys. zł (art.5 § 1 ust.1 umowy).

Łączna kwota dokonanych w Spółce ww. inwestycji w okresie od 5 października 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. była niższa od kwoty gwarantowanej na ten okres o 4 432,7 tys. zł⁹. W całości nie zostało zrealizowane zobowiązanie dotyczące wykupu lokali aptecznych o wartości 3 500 tys. zł.

Niezrealizowanie zobowiązań inwestycyjnych skutkowało nałożeniem na Farmacol S.A. kary przewidzianej w umowie prywatyzacyjnej (art. 7 § 1 i 2). Inwestor dokonał zapłaty kary umownej w dniu 9 lutego 2011 r., nie chcąc narażać się na egzekucję i wynikające z niej koszty. Jednocześnie, chcąc zagwarantować sobie możliwość zwrotu kwoty zapłaconej kary, inwestor złożył oświadczenie, iż zapłata następuje z zastrzeżeniem zwrotu, na zasadzie art.411 pkt 1 k.c., ponieważ uznaje uregulowane świadczenie za nienależne.

2.1. Główną przyczyną niezrealizowania programu gwarantowanych inwestycji w zakresie wykupu lokali aptecznych był, wg Zarządu Spółki¹⁰ brak zgody właścicieli lokali aptecznych na ich sprzedaż.

⁶ 4 614 251,85 zł, w tym 1 578,77 zł odsetek za zwłokę.

⁷ Zdefiniowanego w umowie jako dzień, w którym nastąpi przeniesienie własności akcji i wydanie dokumentów akcji kupującemu.

⁸ Zgodnie z Programem Gwarantowanych Inwestycji w Rzeczowe Aktywa Trwałe i Wartości Niematerialne i Prawne oraz Inwestycji Rozwojowych Spółki w latach 2009-2012, stanowiącym załącznik nr 4 do umowy prywatyzacyjnej.

⁹ Sprawozdanie Operacyjne z dnia 30 marca 2010 roku sporządzone przez Mazars Audyt Sp. z o.o. oraz uzupełnienia do tego Sprawozdania z dnia 14 maja i 16 czerwca 2010 r.

¹⁰ Wyjaśnienie z dnia 9 czerwca 2011 r. znak: ABZ-75/2011.

NIK nie kwestionując tego wyjaśnienia zauważa, że korespondencję z właścicielami lokali aptecznych podjęto dopiero w maju 2010 r., a więc po sporządzeniu dla MSP sprawozdania z realizacji zobowiązań umownych, w którym wskazano konieczność zapłaty kary umownej.

Były Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił¹¹, że w 2009 r. do Biura Zarządu Spółki nie wpłynęła umowa prywatyzacyjna. Formalne polecenie realizacji zobowiązań wymienionych w umowie prywatyzacyjnej Spółka otrzymała od inwestora dopiero w lutym 2010 r. w trakcie rozmowy telefonicznej, w wyniku której przekazano Spółce drogą elektroniczną umowę wraz z załącznikiem nr 4 stanowiącym *Program Gwarantowanych Inwestycji w rzeczowe Aktywa i Wartości Niematerialne i Prawne oraz Inwestycji Rozwojowych Spółki CEFARM Białystok S.A. w latach 2009-2012*¹².

Dodać należy, że przed podpisaniem umowy prywatyzacyjnej Spółka planowała zakup lokali aptecznych i umieszczała to przedsięwzięcie w planach inwestycyjnych już od 2005 r. Nie podjęto jednak działań, które gwarantowałyby sfinalizowanie zakupu lokali w umownym terminie realizacji tego zobowiązania. Spółka nie dysponowała i nie dysponuje żadnymi umowami przedwstępnymi, listami intencyjnymi, ani nawet pisemnymi deklaracjami właścicieli lokali wskazującymi na zamiar ich sprzedaży.

2.2. Kolejnym zobowiązaniem uznanym za częściowo niewykonane, była budowa Centrum Magazynowo-Logistycznego. Wielkość zobowiązania według załącznika nr 4 do umowy prywatyzacyjnej wynosiła 4 500 tys. zł, podczas gdy nakłady poniesione od „Dnia Zamknięcia” do 31 grudnia 2009 r. wyniosły 3 745 tys. zł, tj. o 755 tys. zł mniej niż wymagane. Nie wykonano również zobowiązania w zakresie modernizacji i wyposażenia aptek, które winny wynosić 265 tys. zł, podczas gdy wyniosły zaledwie 88 tys. zł, tj. o 177 tys. zł mniej. Inwestycje te zostały przesunięte na późniejszy okres z uwagi na konieczność bieżącego zagospodarowania mienia po likwidacji nierentownych aptek.

Według przedstawionej dokumentacji¹³, w okresie od dnia podpisania umowy prywatyzacyjnej do „Dnia Zamknięcia” nakłady inwestycyjne dokonane w Spółce wyniosły 1 139 tys. zł. Nakłady te nie były formalnie zaliczane w poczet wykonania zobowiązań, gdyż umowa prywatyzacyjna przewidywała, że do inwestycji gwarantowanych będą zaliczane nakłady poniesione po „Dniu Zamknięcia”.

¹¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 sierpnia 2011 r.

¹² Wyjaśnienie Zarządu Spółki z dnia 30 maja 2011 r., znak:ABZ-66/2011..

¹³ Protokół Dodatkowy z dnia 24 czerwca 2010 r. za okres od 23 lipca 2009 r. do 4 października 2009 r. sporządzony przez „Mazars Audyt Sp. z o.o.” z Warszawy.

2.3. W 2010 r. Spółka przekroczyła globalny poziom nakładów na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne w stosunku do kwoty przewidzianej na ten okres w umowie prywatyzacyjnej, ponownie nie wywiązała się jednak z zobowiązania poniesienia nakładów na wykup lokali aptecznych¹⁴. Wielkość poniesionych nakładów klasyfikowanych jako wykonanie zobowiązań inwestycyjnych po skorygowaniu o przychody ze zbycia środków trwałych wynosiła co prawda 3 165,4 tys. zł (przy planowanych na kwotę 1 800 tys. zł), lecz nie zrealizowano zobowiązania w zakresie wykupu aptek w kwocie 500 tys. zł. W związku z powyższym MSP wezwało inwestora do zapłaty kary umownej dotyczącej 2010 r. w wysokości 500 tys. zł¹⁵.

3. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji nakładów poniesionych przez Spółkę na zakup sprzętu informatycznego, budowę Centrum Magazynowo-Logistycznego oraz wyposażenia aptek.

W związku z niemożnością realizacji zobowiązań inwestycyjnych w zakresie wykupu lokali aptecznych w 2010 r. zwiększono nakłady poniesione, w stosunku do zakładanych, na:

- zakup sprzętu informatycznego (oprogramowanie i sprzęt) do hurtowni, aptek do programu lojalnościowego o kwotę 815 tys. zł (do łącznej kwoty 1 815 tys. zł),
- budowę Centrum Magazynowo-Logistycznego o kwotę 939,3 tys. zł (nie planowaną na 2010 r.),
- wyposażenie aptek – modernizacja (rozszerzenie ich działalności o samoobsługę) o kwotę 245 tys. zł (do łącznej kwoty 545 tys. zł).

4. Spółka prawidłowo wypełniła zobowiązania zapisane w umowie prywatyzacyjnej zarówno w zakresie gwarancji zatrudnienia jak i gwarancji poziomu wynagrodzeń i świadczeń socjalnych. W okresie 12 miesięcy od „Dnia Zamknięcia” warunki wynagrodzenia pracowników Spółki nie uległy zmianie w stosunku do warunków wynikających z zakładowego układu zbiorowego pracy i innych zakładowych aktów normatywnych obowiązujących na Dzień Zawarcia Umowy (art.6 § 2 ust. 1). Nie uległy zmianie w tym okresie warunki i zasady udzielania świadczeń socjalnych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, jak również wysokość odpisu na ten fundusz (art. 6 § 2 ust. 2). Ponadto nie uległy zmianie warunki realizacji przez pracowników Spółki programów szkoleniowych (art. 6 § 3, ust.1 Umowy), a także warunki dostępu do szkoleń dla wszystkich

¹⁴ Sprawozdanie Operacyjne z dnia 22 marca 2011 r., sporządzone przez Firmę Biegłych Rewidentów „Mazur i Partnerzy” Sp. z o.o. z Białegostoku oraz uzupełnienie z dnia 27 maja 2011 r., za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r.

¹⁵ Pismo Delegatury MSP z dnia 5 lipca 2011 r., znak: DBI-AW-4611-12/11 (DBI/640/11).

pracowników, niezależnie od rodzaju i okresu zawartej umowy o pracę (art. 6 § 3, ust. 2 Umowy).

Wykonując dyspozycję art. 6 § 1 ust. 7 umowy prywatyzacyjnej Zarząd Cefarm Białystok S.A. przekazywał do Delegatury MSP w Białymstoku oraz do Farmacol S.A. kwartalne raporty o stanie zatrudnienia.

5. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie realizacji zobowiązań zawartych w umowie prywatyzacyjnej.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Zarządu o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
(-) Andrzej Otrębski